

У червні 2020 року споживча інфляція в річному вимірі прискорилося до 2.4% (з 1.7% у травні). У місячному вимірі ціни зросли на 0.2%. Попри прискорення, споживча інфляція перебувала нижче цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п. і залишалася меншою порівняно з прогнозом, опублікованим в Інфляційному звіті за квітень 2020 року. Зростання цін стримували слабкий внутрішній попит, сприятлива ситуація на валютному ринку та низькі ціни на енергоресурси. Водночас пришвидшилося подорожчання сирих продуктів унаслідок несприятливих погодних умов.

Базова інфляція

Базова інфляція порівняно з травнем не змінилася і становила 3.0% р/р. Фундаментальний інфляційний тиск стримували слабкий внутрішній попит і стабільна ситуація на валютному ринку.

Темпи падіння цін на непродовольчі товари перебували практично на рівні попереднього місяця (1.3% р/р). Так, поглибилися падіння цін на електроніку, іграшки, товари для подорожей. Вартість автомобілів, побутової техніки, одягу і взуття також залишалася нижчою, ніж торік. Сповільнилося зростання цін на фармацевтичну продукцію і товари особистого догляду.

Темпи зростання цін на продукти харчування з високим ступенем обробки також залишилися майже незмінними (3.7% р/р). Усе ще слабкий попит та налагодження поставок після послаблення транспортних обмежень зумовили сповільнення зростання цін на м'ясні, деякі молочні та борошняні продукти. Через млявий попит і стабільну ситуацію на валютному ринку також сповільнилося подорожчання товарів не першої необхідності, а вартість окремих продуктів – кави, оливкової олії – була навіть нижчою, ніж торік.

Стабільною була й динаміка зростання цін на послуги (8.4% р/р). З одного боку, швидшими темпами зростала вартість медичних послуг та закладів особистого догляду, що зумовлено як підвищеним попитом на тлі зростання захворюваності, так і зростанням виробничих витрат. Також прискорилося підвищення цін на мобільний зв'язок. Натомість під впливом слабого попиту сповільнювалося зростання вартості послуг страхування, оренди житла, фінансових та нотаріальних послуг, а також закладів громадського харчування. Ціни на послуги секторів, діяльність яких була все ще обмежена через карантин (закладів відпочинку, освіти), залишалися на рівні березня.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Стрімко прискорилося зростання цін на сирі продукти харчування (до 5.0% р/р). Швидшими темпами дорожчали яловичина та яйця. Крім того, знизилася темпи падіння цін на курятину на тлі значних обсягів її експорту, а також на овочі (до 12.5% р/р). Останнє стало наслідком як

вичерпання ефекту бази порівняння, так і несприятливих погодних умов. Спекотна погода та слабша пропозиція позначилися й на цінах на фрукти, зокрема на полуницю, зростання яких тривало високими темпами. Натомість завдяки достатній імпорتنій пропозиції знизилася ціна на лимони (на 9.1% р/р).

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилася (до 3.2% р/р). Продовжував дешевшати природний газ для населення через урахування в тарифах нижчих цін як на світовому, так і на внутрішньому ринках. Помірніше зростали ціни на алкогольні напої і тютюнові вироби. Темпи зростання тарифів на проїзд у залізничному й автомобільному транспорті знизилася внаслідок падіння цін на паливо в попередні періоди.

Зміна цін на паливо

Здешевлення палива дещо сповільнилося (до 26.5% р/р), відображаючи насамперед відновлення зростання світових цін на нафту в останні місяці та значний попит на паливо з огляду на високу інтенсивність користування особистим транспортом навіть після скасування обмежень на перевезення громадським транспортом.

Промислова інфляція

У червні падіння цін у промисловості зменшилося (до 4.6% р/р з 5.1% р/р у травні). За місяць ІЦВ знизився на 2.0%.

Насамперед суттєво скоротилися темпи зниження цін на товари, що реалізуються за межі України (до 4.3% р/р). Так, відновилося зростання експортних цін на продукцію хімічної промисловості (ціни зросли на 0.5% р/р порівняно з падінням на 24.8% р/р у травні). Це може бути пов'язано як із відновленням подорожчання енергоносіїв, так і зі збільшенням зовнішнього попиту, зокрема з Індії, на український карбамід (у червні 2020 року за кордон було відвантажено майже втричі більше цієї продукції, ніж торік).

У червні також зросли ціни у виробництві електроенергії. Це пояснюється передусім подальшим зменшенням частки виробництва дешевшої атомної електроенергії (до 47.9% з 51.4% у травні).

Під впливом відновлення зростання світових цін на нафту в

останні місяці знизилися темпи падіння цін у виробництві коксу та нафтопродуктів (до 21.4% р/р). Натомість через ефекти від зниження світових цін на природний газ у попередні місяці, у тому числі завдяки формуванню значних запасів, поглиблювалося падіння в добуванні сирови нафти і природного газу (до 62.2% р/р). А темпи зниження промислових цін на газ як товар сягнули 50–53% р/р (порівняно 43–46% р/р у травні).

Поглиблення падіння в річному вимірі експортних цін на залізну руду і сталь зумовило вищі темпи зниження цін у металургії (до 12.6% р/р) та підтримувало низькі ціни в добуванні металевих руд (нижче на 20.2% р/р).

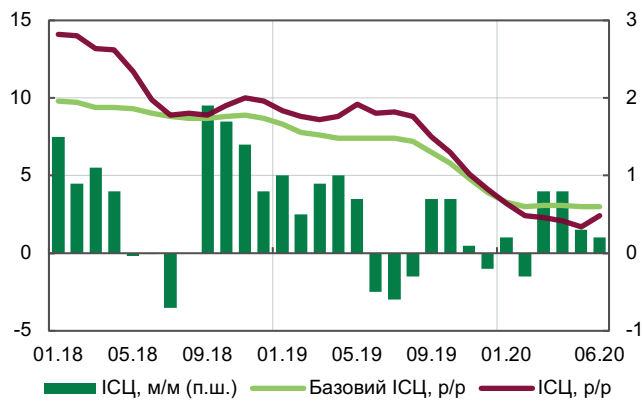
Децю нижчими темпами зростали ціни в текстильному виробництві, виробництві гумових і пластмасових виробів

та у виробництві комп'ютерів.

Темпи зростання цін у харчовій промисловості залишалися практично незмінними (6.1% р/р), однак динаміка відрізнялася за галузями. Зокрема, темпи зростання цін у виробництві цукру знизилися (до 2.9%), що, однак, пояснюється ефектами бази порівняння. Слабкий внутрішній попит призвів до послаблення цінового тиску у виробництві хліба, напоїв (сповільнилися відповідно до 3.8% та 3.4% р/р) та м'ясних продуктів (поглибили падіння до 3.0% р/р). Це було компенсоване зростанням цін в інших видах промисловості, передусім у виробництві олії і тваринних жирів на тлі підвищення зовнішніх цін на шрот.

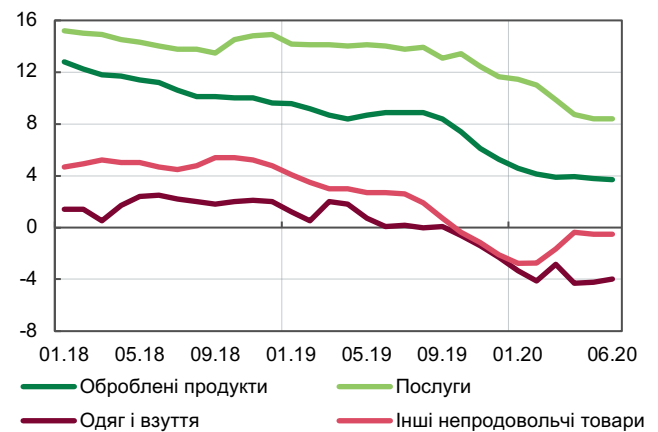
У червні 2020 року споживча інфляція в річному вимірі прискорилося, однак перебувала нижче цільового діапазону 5% ± 1 в. п. Зростання цін стримували слабкий внутрішній попит, сприятлива ситуація на валютному ринку та відносно низькі ціни на енергоресурси

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Темпи зростання вартості послуг не змінилися. Зокрема вплив на ціни від зростання виробничих витрат був компенсований слабким попитом і карантинними обмеженнями на окремі їх види

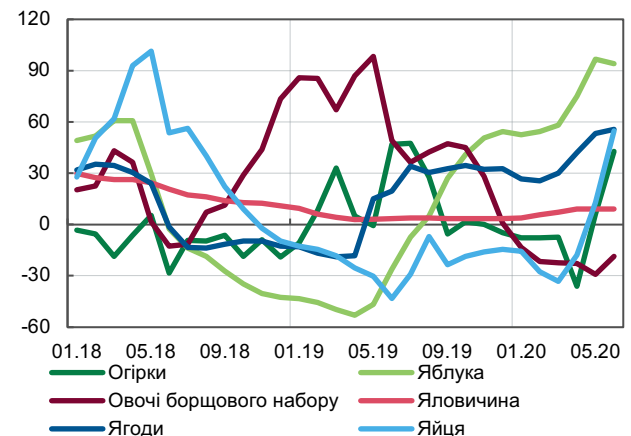
Графік 3. Ціни на окремі ринкові послуги, % р/р

Джерело: ДССУ.

Обмежена пропозиція та несприятливі погодні умови зумовили прискорення зростання цін на окремі сирі продукти

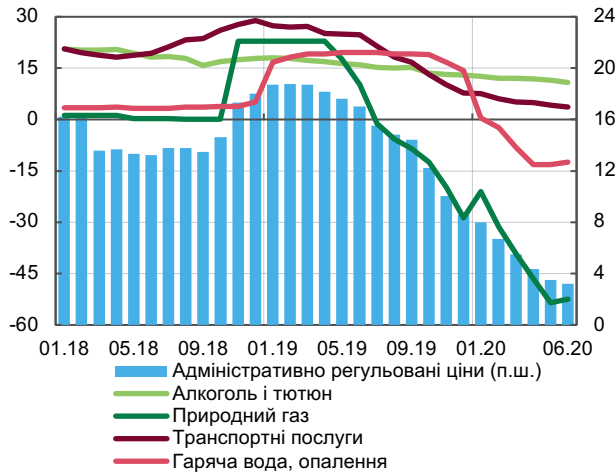
Графік 4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зростання адміністративно регульованих цін сповільнилося через зниження темпів зростання цін на тютюнові вироби та алкоголь, вартості транспортних послуг, а також збереження значних темпів падіння цін на природний газ

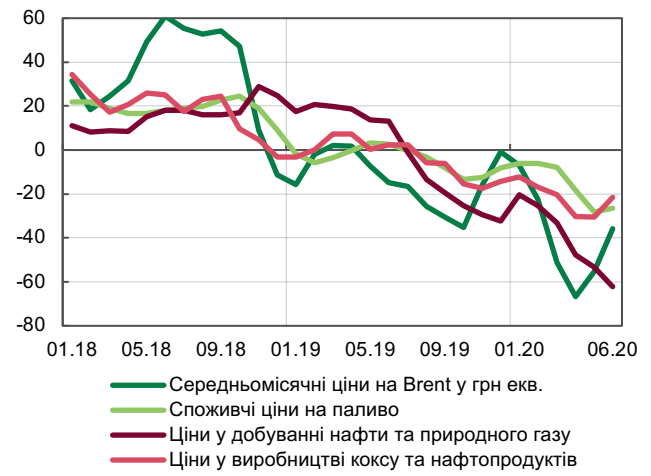
Графік 5. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Здешевлення палива дещо сповільнилося, відображаючи зростання світових цін на нафту в останні місяці та значний попит

Графік 6. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ.

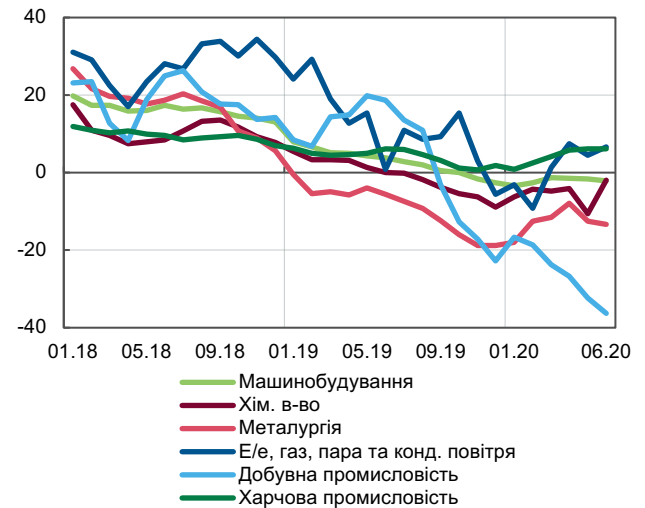
У червні падіння цін у промисловості послабилося насамперед за рахунок цін на товари, що реалізуються за межі України, зокрема продукції хімічної промисловості, а також цін на електроенергію

Графік 7. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream.

Графік 8. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2020 року, %			% р/р			Червень 2020 року, % м/м
		2018 рік	2019 рік	2020 рік			
				квітень	травень	червень	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	9.8	4.1	2.1	1.7	2.4	0.2
Базова інфляція	59.4	8.7	3.9	3.1	3.0	3.0	0.0
Небазова інфляція*	40.6	10.7	4.8	1.0	0.1	1.8	0.5
сирі продукти	19.4	3.3	3.9	0.8	1.5	5.0	0.4
адміністративно регульовані тарифи та ціни	18.0	18.0	8.6	4.3	3.5	3.2	0.5
паливо	3.2	9.1	-8.2	-18.2	-28.2	-26.5	2.1
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	44.7	17.7	7.8	2.4	2.7	4.2	0.4
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.1	20.7	17.9	11.8	11.6	10.8	0.5
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	-4.3	-4.2	-4.0	-2.8
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	5.4	10.6	10.6	-11.3	-13.1	-12.2	-0.4
утримання будинків та прибудинкових територій	0.3	47.5	23.7	6.0	5.2	4.4	0.0
водопостачання	0.2	20.2	19.9	25.6	25.1	23.6	0.0
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	-7.8	-7.6	-3.5	4.4
природний газ	1.4	1.2	22.9	-46.5	-53.5	-52.5	-4.3
центральне опалення	1.0	3.8	5.2	-13.7	-13.7	-13.7	0.0
електроенергія	1.0	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.2	16.7	12.9	-3.3	-6.6	-5.8	1.2
Зв'язок	2.9	9.1	15.1	5.8	5.9	7.1	1.0
Освіта	1.4	14.9	13.4	13.5	13.5	13.3	0.3

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2020 року, %**			% р/р			Червень 2020 року, % м/м
		2018 рік	2019 рік	2020 рік			
				квітень	травень	червень	
Індекс цін виробників	100.0	14.2	-7.4	-2.6	-5.1	-4.6	-2.0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.9	14.3	-22.8	-26.8	-32.4	-36.3	-5.2
Добування кам'яного вугілля	3.3	5.4	-23.6	-34.4	-33.2	-34.8	-2.5
Добування сирої нафти і природного газу	4.8	24.9	-32.3	-47.9	-53.2	-62.2	-19.1
Добування металевих руд	6.3	8.2	-21.4	-11.4	-21.9	-20.2	3.4
Переробна промисловість	64.4	7.4	-5.7	-2.4	-3.6	-2.6	0.6
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.4	7.0	1.8	5.8	6.2	6.1	0.7
Вир-во коксу і продуктів нафтоперероблення	2.9	-3.1	-14.2	-30.4	-30.5	-21.4	11.4
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.9	7.7	-8.9	-4.1	-10.6	-1.9	8.4
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.5	16.7	9.6	9.0	8.6	8.9	0.6
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.7	12.6	2.6	0.7	0.8	0.4	0.0
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	15.9	5.6	-18.8	-7.9	-12.6	-13.4	-3.1
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	3.2	17.3	1.1	4.0	3.3	1.1	-1.0
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	29.8	-5.6	7.5	4.4	6.7	-7.0

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на підставі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2019 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	м/м	у місячному вимірі
ІЦВ	індекс цін виробників	р/р	у річному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	п. ш.	права шкала
НБУ	Національний банк України		